

Terugkoppeling over omgang aangedragen punten in planMER door stakeholders

Aan het begin van het planMER-proces is een inventarisatie onder belanghebbenden uitgevoerd om een beeld te krijgen van de belangen die bij hen spelen rond de verschillende zoekgebieden voor de ASV's.

De opgehaalde belangen zijn in het vervolg van het planMER-proces als input gebruikt voor:

1. eventuele nevendoelen voor het vastleggen van de ASV's, naast het hoofddoel van het borgen van de drinkwatervoorziening;
2. de bouwstenen en/of thematische insteek van de alternatieven (belangen die gaan over de locatie en invulling van de ASV's, denk aan de locatie binnen het zoekgebied of de te winnen hoeveelheid grondwater);
3. het beoordelingskader waarmee de effecten in het planMER in beeld worden gebracht (belangen c.q. zorgen van stakeholders over (negatieve) effecten van de ASV's en/of winning zelf).
4. de beschrijving van de referentiesituatie waarmee de effecten van de alternatieven worden vergeleken (bestaand beleid en (ruimtelijke) ontwikkelingen in en om de zoekgebieden voor de ASV's).

Ad 1

Mede op basis van de zorgen van belanghebbenden over de beperkingen die de bescherming van de ASV's met zich meebrengen, is aan de hoofddoelstelling voor de vastlegging van de ASV's (het borgen van de beschikbaarheid van goede bronnen voor de drinkwatervoorziening richting de toekomst toe) toegevoegd dat de bescherming van de ASV's (en een eventuele toekomstige drinkwaterwinning) tot zo min mogelijk impact voor de omgeving moet leiden.

Ad 2

Mede op basis van de zorgen van belanghebbenden over de beperkingen die de bescherming van de ASV's met zich meebrengen, is het te hanteren beschermingsregime als bouwsteen voor de alternatieven meegenomen. Ook de te winnen hoeveelheid grondwater per zoekgebied is, mede op basis van vragen vanuit belanghebbenden, meegenomen als bouwsteen voor de alternatieven.

Ad 3

Veel van de opgehaalde belangen gaan over zorgen van belanghebbenden over mogelijke negatieve effecten van het beschermingsregime dat binnen de ASV's gaat gelden, en de impact die een eventuele winning kan hebben op bestaande gebruiksfuncties. Denk daarbij aan impact op de landbouw (o.a. beperkingen toepassing gewasbeschermingsmiddelen, uitrijden mest en beregening, beïnvloeding opbrengst door nat- en droogteschade), natuur (grondwaterafhankelijke natuur, weidevogels), bebouwing (schade door zetting), energie (gaswinning, geothermie, WKO's), oppervlaktewater (afvoer beken in relatie tot doelstellingen Kaderrichtlijn Water), grondwaterkwaliteit, zandwinning en recreatie. Ook uiten de belanghebbenden zorgen over mogelijke negatieve effecten door grondwaterwinning op landschappelijke, cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden. Verder is gevraagd om de effecten op bodemdaling te betrekken in het onderzoek. Voor zover de genoemde aspecten nog geen plek hadden in het beoordelingskader zoals dat was opgenomen in de NRD, zijn deze eraan toegevoegd.

Ad 4

Tijdens de bijeenkomsten met de belanghebbenden zijn verschillende beleidsstukken en (ruimtelijke) ontwikkelingen benoemd die een plek hebben gekregen in de referentiesituatie. Daarbij gaat het onder andere om beleidsdocumenten als:

- Provinciale Omgevingsvisie
- Bouwstenen voor Veenweidestrategie 2.0
- Blauwe Omgevingsvisie: Fryslân Klimaatbestendig 2050+
- Natuurlijk Fryslân 2050
- Regionaal Waterprogramma 2022-2027
- Drinkwaterstrategie Fryslân 2050
- Documenten die opgesteld zijn en worden in het kader van Natura2000 gebieden, zoals natuurdoelanalyses en landschapsecologische systeemanalyses.
- Onttrekkingenbeleid voor grondwater vanuit het wetterskip (in ontwikkeling)

Ook zijn diverse (ruimtelijke) ontwikkelingen benoemd, zoals:

- 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten (Groningen) en Ens (Noordoostpolder).
- Lelylijn, een spoorverbinding tussen het Noorden en de Randstad. In april 2025 is bekend geworden dat het beschikbare budget voor de Lelylijn door het kabinet deels is ingezet voor andere projecten. Het is daardoor niet zeker dat de Lelylijn binnen afzienbare tijd wordt gerealiseerd.
- Bestaande industriële grondwaterwinningen.
- Mogelijke munitieopslag Bantega en omstreken.